

Liturgia svätého Bazila Veľkého s večierňou

(Predvečer Kristovho narodenia 24.12.)

V plných rúchach svetlej farby.

Kňaz: Požehnané kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha teraz i vždycky i na veky vekov.

Ľud: Amen

Čtec: Pod'te, pokloňme sa Kráľovi nášmu Bohu.

Ľud: Pod'te, pokloňme sa Kristovi, Kráľovi nášmu Bohu.

Čtec: Pod'te, pokloňme sa a padnime pred samým Pánom Ježišom Kristom, Kráľom a Bohom našim.

Žalm 103

Dobroreč, duša moja, Pánovi; * Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký. / Odel si sa do slávy a veleby, * do svetla si sa zahalil ako do rúcha. / Nebesia rozpínaš ako stan, * nad vodami si buduješ komnaty. / Po oblakoch vystupuješ ako po schodoch, * na krídlach vánku sa prechádzaš. / Vetry sú tvojimi poslami, * ohnivé plamene tvojimi služobníkmi. / Zem si postavil na jej základoch, * nevychýli sa nikdy - nikdy. / Oceán ju prikryl sťa odev, * nad vrchmi vody zastali. / Pred tvojou hrozbou odtiekli, * zhrozili sa pred tvojím hlasom hromovým. / Vybehli na vrchy, stiekli do údolia, * na miesto, ktoré si im vyhradil. / Položil si hranicu a neprekročia ju, * ani viac nepokryjú zem. / Prameňom dávaš stekať do potokov, * čo tečú pomedzi vrchy; / a napájajú všetku poľnú zver * aj divým oslom hasia smäd. / Popri nich hniezdi nebeské vtáctvo, * spomedzi konárov zaznieva ich pieseň. / Zo svojich komnát zvlažuješ vrchy, * plodmi svojich diel sýtiš zem. / Tráve dávaš rásť pre ťažný dobytok* a byli, aby slúžila človeku. / Zo zeme vyvádzaš chlieb i víno, * čo obveseľuje srdce človeka; / olejom rozjasňuješ jeho tvár * a chlieb

dáva silu srdcu človeka. / Sýtia sa stromy Pánove * aj
cédre Libanonu, čo on zasadil. / Na nich si vrabce
hniezda stavajú * a na ich vrcholcoch bývajú bociany. /
Vysoké štíty patria kamzíkom, * v skalách sa skrývajú
svište. / Na určovanie času si mesiac utvoril; * slnko
vie, kedy má zapadať. / Prestieraš tmú a nastáva noc * a
povylieza všetka lesná zver. / Levíčatá ručia za korisťou *
a pokrm žiadajú od Boha. / Len čo vyjde slnko, utiahnú
sa * a ukladajú sa v svojich dúpätách. / Vtedy sa človek
ponáhľal za svojim dielom, * za svojou prácou až do
večera. / Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! * Všetko si
múdro urobil. Zem je plná tvojho stvorenstva. / Tu more
veľké, dlhé a široké, * v ňom sa hemžia plazy bez
počtu, živočíchy drobné i obrovské. / Po ňom sa plavia
lode * i Leviatan, ktorého si stvoril, aby sa v ňom ihral. /
Všetko to čaká na teba, * že im dáš pokrm v pravý
čas. / Ty im ho dávaš a ony ho zbierajú; * otváraš svoju
ruku, sýtia sa dobrotami. / Len čo odvrátiš svoju tvár, už
sa trasú; * odnímaš im dych a hneď hynú a vracajú sa
do prachu. / Keď zošleš svojho ducha, sú stvorené * a
obnovuješ tvárnosť zeme. / Pánova chvála nech trvá na
veky; * zo svojich diel nech sa teší Pán. / Pozrie sa na
zem a rozochvieva ju, * dotkne sa vrchov a ony chrli
dym. / Po celý život chcem spievať Pánovi * a svojmu
Bohu hrať, kým len budem žiť. / Kiež sa mu moja pieseň
zapáči; * a ja sa budem tešiť v Pánovi. / Nech zo zeme
zmiznú hriešnici a zločincov nech už niet. * Dobrereč,
duša moja, Pánovi.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i
na veky vekov. Amen.

Aleluja, aleluja, aleluja, sláva Tebe Bože. 3x

Veľká ekténia

L: hl. 2.:

**Pane, ja volám k tebe: * Vyslyš ma, vyslyš ma, Pane. *
Pane, ja volám k tebe, * vypočuj môj hlas. * Keď volám
k tebe, * vyslyš ma, Pane.**

**Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo, * a
pozdvihnutie mojich rúk * ako obeť večerná. * Vyslyš
ma, Pane.**

**Verš: Z hlbín volám k tebe, Pane, - Pane vypočuj môj
hlas.**

hl. 2.: Podťte, radujme sa v Pánovi, * Zvestujme tajomstvo,
čo sa má uskutočniť: * Už sa búra hradba, ktorá
zabraňovala návrat do raja. * Od stromu života odchádza
cherubín s plamenným mečom. * Znova smiem požívať z
rajského ovocia, * hoci ten, ktorý je dokonalým obrazom
Otcovým, * z lásky ku mne prijal podobu služobníka * a
rodí sa z prečistej Matky. * Stal sa človekom, hoci ostáva
večným Bohom. * Jemu vrúcne spievajme: * Sláva tebe,
Bože narodený z Panny.

Verš: Nakloň svoj sluch k mojej úpenlivej prosbe.

Opakuje sa predošlá sloha ...

**Verš: Ak si budeš, Pane, neprávosť uchovávať v
pamäti, Pane, kto obstojí? * Ale u teba je odpustenie
hriechov.**

Narodenie Ježiša Krista z najsvätejšej Bohorodičky *
ožiarilo všetko tvorstvo: * Pastieri v neho uverili, * mudrci
sa mu poklonili, * anjeli radostne spievali. * Len Herodes sa
desil, * lebo sa zjavil Boh v tele, * Spasiteľ našich duší.

**Verš: Spolieham sa na teba, Pane. – Moja duša sa
spolieha na tvoje slovo. – Moja duša dúfa v Pána.**

Opakuje sa predošlá sloha ...

Verš: Väčšmi ako strážcovia vyčkávajú dennicu, * nech dúfa Izrael v Pána.

Tvoje Kráľovstvo, Kriste, Bože, * je Kráľovstvo všetkých vekov * a tvoja vláda je z pokolenia na pokolenie. * Ty si telo vzal mocou Ducha Svätého * a narodil si sa z Márie Panny. * Tvoj príchod na svet nám priniesol svetlo. * Lebo ty si sám Svetlo zo Svetla. * Ty si odblesk Otcovej velebnosti * a všetko tvorstvo ožiaruješ. * Všetko, čo len dýcha, chválu ti vzdáva. * Ty si obraz slávy Otcovej. * Ty si od vekov a večne budeš žiť. * Bože, narodený z Panny, zmiluj sa nad nami.

Verš: Lebo u Pána je milosrdenstvo a hojné vykúpenie. * On sám vykúpi Izraela zo všetkých jeho neprávostí.

Opakuje sa predošlá sloha ...

Verš: Chváľte Pána, všetky národy. * Oslavujte ho, všetci ľudia.

Kriste, ako sa ti odvd'ačím za milosť, * že si zostúpil na zem a stal sa človekom? * Každá zo stvorených bytostí ti vzdáva vd'aky svojím spôsobom: * Anjeli ti piesne spievajú, * nebesá hviezdu posielajú, * mudrci ti nesú dary, * a my sme ti dali panenskú Matku. * Zmiluj sa nad nami, večný Bože.

Verš: Lebo veľké je jeho milosrdenstvo voči nám * a pravda Pánova trvá na veky.

Opakuje sa predošlá sloha ...

Sláva Otcu, i Synu, i Svätému Duchu * I teraz, i vždycky, i na veky vekov. Amen

Augustus, jediný vládár zeme * panoval nad veľkým množstvom ľudstva. * A keď si sa ty, Kriste, narodil z prečistej Panny, * prestalo mnohobožstvo. * Všetky mestá sveta patrili jednému vládcovi * a všetky národy uverili v

jedinú vládu tvojho Božstva. * Z príkazu cisárovho sa dali zapísať všetci ľudia. * My však sme zapísaní v mene Božom * do tvojich služieb vtelené Slovo. * Veľké je tvoje milosrdenstvo, Pane, Sláva tebe.

Vchod s kadidlom a Evanjeliárom.

K: Premúdrošť, stojme úctivo!

L: Svetlo tiché, * svätej slávy, * nesmrteľného Otca nebeského, * svätého blaženého, * Ježišu Kriste, * keď sme prišli k západu slnka * a videli žiaru večernú, * ospevujeme Otca * i Syna * i Svätého Ducha Boha. * Je dôstojné * preľúbennými * hlasmi * oslavovať teba * Synu Boží, * ktorý dávaš život celému svetu. * Preto ťa celý * vesmír velebí.

K: Vnímajme! Pokoj všetkým! Premúdrošť vnímajme!

Ľud spieva prokimen podľa príslušného dňa:

Sobota večer (hl. 6.):

Pán kraluje, zaodel sa velebou.

Verš: Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje.

Verš: Domu tvojmu, Pane, patrí úcta no večné časy.

Verš: Pán kraluje. Velebou sa zaodel.

Nedeľa večer (hl. 8.):

Hľa, teraz oslavujte Pána, všetci služobníci Pánovi.

Verš: Vy, čo bdiete v noci v dome Pánovom.

Pondelok večer (hl. 4.):

Pán ma vyslyší, keď budem volať k nemu.

Verš: Bože, spravodlivosť moja, vyslyš ma, keď volám o pomoc.

Utorok večer (hl. 1.):

Tvoja milosť, Pane, bude ma sprevádzať po všetky dni môjho života.

Verš: Pán je môj pastier, nič mi nechýba. Pasie ma na zelených pašienkach.

Streda večer (hl. 5.):

Bože, spas ma svojim menom a v svojej moci súd ma.

Verš: Bože, vyslyš moju modlitbu a vypočuj slová mojich úst.

Štvrtok večer (hl. 6.):

Pomoc mi príde od Pána, ktorý stvoril nebo i zem.

Verš: Svoj zrak upieram na vrchy. Príde mi odtiaľ pomoc?

Piatok večer (hl. 7.):

Bože, ty si môj ochranca, a tvoja milosť ma sprevádza.

Verš: Vytrhni ma, Bože, z moci mojich nepriateľov, chráň ma pred tými, čo povstávajú proti mne.

K: Premúdroosť: ... Vnímajme

Tri čítania Roždestva

Gen 1,1-13; Num 24,2-3. 5-9.17-18; Mich 4,6-7.5,1-3

K: Tropár 6.hl.: Tajomne si sa narodil v jaskyni, * nebo to všetkým ohlasuje, Spasiteľu, * ako ústa vysielajú hviezdu,*

L: *(hlas prokmenu 6. hlasu):* ktorá priviedla mudrcov, aby sa ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

K: Základy má na posvätných vrchoch;* brány Siona miluje Pán nad všetky stany Jakuba.* Slávne veci sa hovoria o tebe, mesto Božie.* Rahab a Babylon pripočítam k tým, čo ma poznajú.*

L: *(hlas prokmenu 6. hlasu):* ktorá priviedla mudrcov, aby sa Ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

K: Filištínci, Týrčania a Etiópčania,* tí všetci sa tam zrodili.* A o Sione sa bude hovoriť: „Ten i tamten sa na ňom narodil* a sám Najvyšší mu dal pevné základy.“

L: (*hlas prokimenú 6. hlasu*): ktorá priviedla mudrcov, aby sa Ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

K: Pán zaznačí do knihy národov:* „Títo sa tam zrodili.“ * A spievajú ako pri tanci:* „V tebe sú všetky moje pramene.“

L: (*hlas prokimenú 6. hlasu*): ktorá priviedla mudrcov, aby sa Ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

K: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

L: (*hlas prokimenú 6. hlasu*): ktorá priviedla mudrcov, aby sa Ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

L: Tropár 6.hl.: Tajomne si sa narodil v jaskyni, * nebo to všetkým ohlasuje, Spasiteľu, * ako ústa vysielajú hviezdu,* ktorá priviedla mudrcov,* aby sa ti s vierou klaňali, * spolu s nimi zmiluj sa nad nami.

K: Premúdrost': ... Vnímajme

Ďalšie Tri čítania Roždestva

Iz 11,1-10; Bar 3,36-4,4; Dan 2,31-36.44-45

K: Tropár 6. hl.: Zažiaril si Kriste z Panny, * múdre slnko pravdy * a hviezda ukazuje * ako teba, Neobsiahnuteľný, prijíma jaskyňa

L: (*na hlas prokimenú 6. hlasu*): Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa velebíme, darca života, sláva tebe.

K: Pán kraluje, velebou sa zaodel; zaodel sa Pán, udatnosťou sa prepásal. Tak upevnil zemekruh, že sa nezachveje. Pevný je tvoj trón oddávna, ty si od vekov.

L: *(na hlas prokimenú 6. hlasu):* Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa vebíme, darca života, sláva tebe.

K: Pozdvihujú rieky, Pane, pozdvihujú rieky svoj hlas, pozdvihujú rieky svoj hukot nad hukot vodných príválov.

L: *(na hlas prokimenú 6. hlasu):* Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa vebíme, darca života, sláva tebe.

K: Nad mohutné morské príboje mocnejší je Pán na výsostiach. Veľmi vierohodné sú tvoje svedectvá; tvojmu domu, Pane, patrí posvätná úcta po všetky časy.

L: *(na hlas prokimenú 6. hlasu):* Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa vebíme, darca života, sláva tebe.

K: verš: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

L: *(na hlas prokimenú 6. hlasu):* Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa vebíme, darca života, sláva tebe.

L: *Tropár 6. hl.:* Zažiaril si Kriste z Panny, * múdre slnko pravdy * a hviezda ukazuje * ako teba, Neobsiahnutelný, prijíma jaskyňa. * Naučil si mudrcov, ako sa Ti klaňať * s nimi Ťa vebíme, darca života, sláva tebe.

K: Premúdrost': ... Vnímajme

Čítania: Iz 9,5-6; Iz 7,10-16.8,1-4.9-10

Malá ekténia

K: Lebo ty si svätý, Bože náš, a my ti vzdávame slávu, Otcu i Synu i Svätému Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov.

Trojsvätá pieseň:

L: Svätý Bože, svätý Silný, svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami! (3x)

K: Vnímajme! Pokoj všetkým! Premúdrošť Vnímajme!

Prokimen 1. hl.: Pán mi povedal: „Ty si môj syn, ja som ťa dnes splodil.“

Verš: Žiadať si odo mňa a dám ti do dedičstva národy a do vlastníctva celú zem.

K: Premúdrošť!

Č: Čítanie z listu svätého apoštola Pavla Hebrejom

K: Vnímajme!

Nasleduje čítanie z apoštola (Hebr 1, 1-12)

K: Pokoj s tebou. Premúdrošť vnímajme!

L: Aleluja, aleluja, aleluja.

Verš: Pán povedal môjmu pánovi: „Sed' po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku k tvojim nohám.

Verš: Moc tvojho žezla rozšíri Pán zo Siona: Panuj uprostred svojich nepriateľov.

Verš: Splodil som ťa ako rosu pred východom zornice. Pán prisahal a nebude ľutovať.

K: Premúdrošť, pozorne počúvajte sväté evanjelium. Pokoj všetkým + !

L: I tvojmu duchu.

K: Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša (Lk 2, 1-20)

Všetko nasleduje ako zvyčajne na liturgii svätého Bazila Veľkého.

*Namiesto **Dôstojne je** spievame „**Z teba milostiplná.....**“ (Hore srdcia str. 122)*

*Ak nebude v noci Veľké povečerie: Po modlitbe za anbónom ľud nespieva „**Nech je požehnané Pánovo meno, ...**“, ale hneď nasleduje požehnanie litijných darov:*

K: Modlime sa k Pánovi.

L': Pane, zmiluj sa.

K: Pane, Ježišu Kriste, Bože náš, ty si požehnal päť chlebov a nasýtil si päťtisíc ľudí. Preto aj teraz, Vládca, požehnaj tieto + chleby, + pšenicu, + víno a + olej a rozmnož ich v tomto meste i po celom svete. Posväť veriacich, ktorí z nich budú požívať. Lebo ty, Kriste, Bože náš, žehnáš a posväcuješ všetkých. Aj my ti vzdávame slávu i tvojmu Otcovi, ktorý nemá počiatok i tvojmu presvätemu, dobrotivému a oživujúcemu Duchu, teraz i vždycky i na veky vekov. **L': Amen.**

L': Nech je požehnané Pánovo meno od teraz až naveky.
(Trikrát.)

Žalm 33: Pána chcem velebiť v každom čase, - moje ústa budú ho vždy chváliť. / V Pánovi sa bude chváliť moja duša; - nechže to počujú pokorní a nech sa tešia. / Velebte so mnou Pána - a oslavujme jeho meno spoločne. / Hľadal som Pána a on ma vyslyšal - a vytrhol ma zo všetkej hrôzy. / Na neho hľadte a budete žiariť - a tvár vám nesčervenie hanbou. / Úbožiak zavolať a Pán ho vyslyšal - a vyslobodil ho zo všetkých tiesní. / Ako strážca sa utáborí anjel Pánov okolo bohobojných - a vyslobodí ich. / Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán; - šťastný človek, čo sa utieka k nemu. / Vy, jeho svätí, bojte sa Pána, - veď bohobojní núdzu nemajú. / Boháči sa nabiedia a nahladujú, - ale tým, čo hľadajú Pána, nijaké dobro chýbať nebude.

(Požehnanie a prepustenie.)

Na konci (po prepustení) kňaz vychádza do stredu chrámu so sviecou a spieva tropár a kondák sviatku:

K: tropár 4. hlas: Narodenie tvoje, Kriste Bože náš, * prinieslo svetú svetlo múdrosti. * Lebo mudrci hviezdou sa poučili, * klaňať sa ti ako Slnku pravdy * a uznávať teba, Východ z výsosti. * Pane, sláva tebe.

K: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu, i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

K: Kondák 3. hlas:

Dnes Panna rodí večného Boha. * Zem ako dar Neprístupnému ponúkla jaskyňu. * Anjeli s pastiermi ho oslavujú. * Mudrci s hviezdou k nemu putujú. * Lebo večný Boh z lásky k nám sa narodil ako dieťa.

L: *(zapaľuje si sviece od kňaza a opakuje tropár a kondák po kňazovi)*

K: S nami Boh, * čujte všetky národy * a kajajte sa, * lebo s nami Boh.

L: **po každom verši odpovedá:** S nami Boh, * čujte všetky národy * a kajajte sa, * lebo s nami Boh.

K: Čujte všetky diaľavy zeme, * lebo s nami Boh.

K: Mocní sveta, kajajte sa, * lebo s nami Boh.

K: Hoci sa znova vzopriete, znova premoženie budete. * Každý váš zlý zámer zničí Pán, * lebo s nami Boh.

K: Každý váš zlý zámer zničí Pán, * lebo s nami Boh.

K: Hovorte reči a neobstoja, * lebo s nami Boh.

K: Vašich namyslených rečí sa nezľakneme * a vašich hrozieb sa báť nebudeme, * lebo s nami Boh.

K: Vážte si Pána a bojte sa ho. * On posväťí všetkých, čo v neho dúfajú, * lebo s nami Boh.

K: My v neho dúfame a budeme spasení, * ja i dietky, čo mi dal, * lebo s nami Boh.

K: Ľud, čo prebýva v temnotách, uzrie veľké svetlo. * Vám, obyvatelia temnej ríše smrti, zažiarí Slnko, * lebo s nami Boh.

K: Lebo chlapec narodil sa nám a syn je nám daný, * a bude kniežatstvo na jeho pleci, * lebo s nami Boh.

K: On je „zázračný radca, Boh mocný, vládca, * knieža pokoja, otec budúceho veku,“ * lebo s nami Boh.

K: Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu. Lebo s nami Boh.

K: I teraz i vždycky, i na veky vekov. Lebo s nami Boh.

L: S nami Boh, * čujte všetky národy * a kajajte sa, * lebo s nami Boh.